

Ämne: Historia

Årskurs: 5

Lektionsplanering: Facit till instuderingsfrågorna

Här kommer facit med tydliga och anpassade svar för elever i årskurs 5 på instuderingsfrågorna. Svaren är formulerade enkelt och faktamässigt korrekt, med utgångspunkt i frågor och begrepp.

1. **Hur kommer det sig att Sveriges nationaldag är den 6 juni?**
Den 6 juni firas därför att Gustav Vasa valdes till kung just denna dag år 1523, och det markerade att Sverige blev ett självständigt land.
2. **Vem är Gustav Vasa?**
En svensk kung som ledde kampen för att göra Sverige självständigt från Danmark och blev kung 1523.
3. **Vilka var Dalakarlar?**
Det var bönder från Dalarna som hjälpte Gustav Vasa i kriget mot den danska kungen Kristian.
4. **Vad hände under Stockholms blodbad?**
År 1520 lät Kristian II avrätta många svenska adelsmän och andra som motsatte sig honom.
5. **Vem var Kristian II (Kristian Tyrann)?**
En dansk kung som kallades Tyrann för att han lät döda många under Stockholms blodbad.
6. **Varför tyckte Tyskland inte om Kristian Tyrann?**
(Kan tonas ner för åk 5) Tyskland gillade inte honom för att han var hård och orsakade konflikter i området.
7. **Vad innebär Kalmarunionen?**
En union mellan Danmark, Sverige och Norge där de styrdes av samma kung.
8. **Vad gjorde Martin Luther?**
Han startade reformationen och ville förändra kyrkan, så den blev enklare och mer tillgänglig.
9. **Vad betyder reformation?**
Det betyder förändring eller omvandling, särskilt i kyrkan.
10. **Från vilket ord kommer reformationen ifrån?**
Ordet kommer från latin och betyder att forma om eller förändra.
11. **Vad gjorde kungen för några lagar?**
Han gjorde lagar som styrde hur folket skulle leva och betala skatt.
12. **Vilka behövde inte betala skatt?**
Kyrkan och vissa rika personer, som adeln, behövde inte betala skatt.
13. **Varför var kyrkan viktig för kungen?**
Kyrkan hade mycket makt och hjälpte kungen att styra folket.
14. **Vad är Feodala pyramiden?**

Ett sätt att visa hur samhället var indelat i grupper, med kungen högst upp.

15. **Vad var kristendomens heliga byggnad?**
Kyrkan.
16. **Vad betyder Legoknektar?**
Soldater som fick betalt för att strida.
17. **Vem styrde Sverige under 1500-talet?**
Gustav Vasa.
18. **Vad kan Feodala pyramiden kallas också?**
Samhällspyramiden.
19. **Vad blev det för straff under Stockholms blodbad?**
Många avrättades.
20. **Vilka behövde betala skatt?**
Bönder och vanliga människor.
21. **Vem var den största och viktigaste personen under Gud enligt tidig tid?**
Kungen.
22. **Vad heter de 4 stånden?**
Adel, präster, borgare och bönder.
23. **Vad var kungens största uppgift?**
Att styra landet och se till att folket följde lagarna.
24. **Vad kunde skatt också vara förutom pengar?**
Arbetstimmar eller varor som mat eller ull.
25. **Vad var Gustav Vasas pappa?**
En adelsman.
26. **Hade bönderna från dalarna hjälpt Gustav att kriga?**
Ja, de hjälpte honom.
27. **Vem är Legoknektar och vad gör de?**
De är soldater som får betalt för att kriga.
28. **När är Sveriges nationaldag och varför är det just den dagen?**
Den är 6 juni för att Gustav Vasa valdes till kung då.
29. **Vem var den danska kungen som styrde Sverige?**
Kristian II (Kristian Tyrann).
30. **Vad innebär det att vara med i Kalmarunionen?**
Att vara med i en union där Sverige, Danmark och Norge styrs av en gemensam kung.
31. **Varför utförde Kristian Stockholms blodbad?**
För att skrämma och döda de som var emot honom.
32. **Vad var Martin Luther?**
En munk och professor som ville förändra kyrkan.
33. **Vem behövde inte betala skatt?**
Kyrkan och de rika stormännen.
34. **Vad innebär det att vissa kyrkor står kvar?**
De är byggda av sten och håller än idag.
35. **Vad visar Feodala pyramiden?**

Hur samhället är indelat i olika grupper.

36. **Vem var Gustav Vasas efterlyst av?**

Den danska kungen Kristian II.

37. **Var flydde Gustav när han var jagad?**

Till Dalarna.

38. **Vem var det som startade Stockholms blodbad?**

Kristian II.

39. **Feodala pyramiden heter också?**

Samhällspyramiden.

Begreppslista - Lösning

Begrepp	Förklaring
Legoknektar	Soldater som fick betalt för att strida.
Kalmarunionen	Union mellan Danmark, Sverige och Norge under en gemensam kung.
Reformation	Förändring eller omvandling, särskilt i kyrkan.
Feodala pyramiden	En samhällsstruktur som visar olika grupper med kungen högst upp.
Stockholms blodbad	Avrättningen av många svenska adelsmän år 1520 av Kristian II.
Gustav Vasa	Kung som gjorde Sverige självständigt från Danmark 1523.
Dalakarlar	Bönder från Dalarna som hjälpte Gustav Vasa i kriget.
Kristian II	Dansk kung kallad Kristian Tyrann för sin grymhet.
Martin Luther	Munk och professor som startade reformationen.
Kyrkan	Kristendomens heliga byggnad och maktfaktor i samhället.

Tags: [Lektion](#)